

FID FISTR: MOSAMBIK

Hallitseva puolue

Uniao Eleitoral Nacional Mocambicana (UNENAMO).

Elinikäinen presidentti **Apollon Emilio Diaz** (2114-) on hallinnut Mosambikia 44 vuotta Yhdysvaltain ja EU:n tuella noustuaan ensin valtaan synarkistisen vallankumouksen avulla. Hän on ylläpitänyt menestyksekkäästi Mosambikin yhtenäisyyttä heimoseparatisteja, nanososialisteja ja uskonnollista oppositiota vastaan. Kaakkois-Aasian sotilaallisten levottomuuksien ja luonnonkatastrofien vuoksi siitä on viimeisten parinkymmenen vuoden aikana kehittynyt suosittu turistikohde. UNENAMO on houkuttellut turistien lisäksi maahan runsaasti ulkomaisia sijoittajia, joita Mosambik kiehtoo strategisten raaka-aineittensa ja erinomaisen sijaintinsa vuoksi. Maputon sataman kautta kulkee suurin osa Intian ja Kiinan kaupasta Afrikkaan. Maailmanpolitiikassa Mosambik on Azanian liittolainen ja tiiviissä talousyhteistyössä EU:n ja Yhdysvaltain kanssa.

Oppositiopuolueet

Frente de Liberatacao de Mocambique (FRELIMO).

Tri. **Armando Dhlakaman** johtama Mosambikin vapautusrintama on maan johtava nanososialistinen puolue. Se pyrkii lopettamaan eurooppalaisten ja amerikkalaisten yhtiöiden ylivallan Mosambikissa, kansallistamaan maan geenitalouden. Edellisissä vaaleissa se lupasi merkittävien talousreformien lisäksi kaikille asukkaille ilmaisen koulutuksen. FRELIMO ei ole onnistunut suuresta suosiostaan huolimatta kampeamaan UNENAMO:a pois vallasta. Se ja useat riippumattomat kansalaisryhmät ovat syyttäneet vuosikausien ajan presidentti Apollon Diazia vaalitulosten peukaloimisesta ja äänestäjien manipuloimisesta psykemiallisin keinoin. FRELIMO:a tukevia riippumattomia kansalaisryhmiä ovat *Instituto para Paz e Cyberdemocracia* (IPACY, johtaja **Afonso Domingos**) ja kansalaisvapauksia sekä bioroidien oikeuksia ajava *Liga Mocambicana dos Direitos Humanos* (LDH, puheenjohtaja **Artemisia Mabote**).

República de Moçambique

Area: 801,590 km²

Population: 47,000,000

Climate: Tropical to Subtropical

Natural hazards: Severe drought, flooding, devastating cyclones, desertification, toxic waste and pollution

Ethnic groups: Makua, Sena, Ndau, Tsonga, Makonde, Yao, Swahili, Shona, Nguni, Indian, Chinese, Arab, Transhuman euroafrican.

Uskonnollinen oppositio

Mosambikin nykyinen lainsäädäntö kieltää uskonnollisia liikkeitä osallistumasta politiikkaan. Etenkin maaseudulla suurta kannatusta nauttiva radikaali islamikristillinen liike ZION (reverend imam **Raul Guebuz**) on kannellut tästä sekä kansainvälisiin oikeusistuimiin että ihmisoikeuskomissioon. Tähän asti UNENAMO on pitänyt uskonnollisen opposition aisoissa, mutta sen keinot ovat vieraannuttaneet sisämaan väestön rannikon hallitsevasta luokasta. Mosambikin armeija (FAM) tekee aina välillä etsi-jatuhoa –tyyppisiä iskuja maaseudulle Yhdysvaltain avulla terroristien koulutusleirien eliminoimiseksi. Obscurantis Order on vannonut kostavansa iskut.

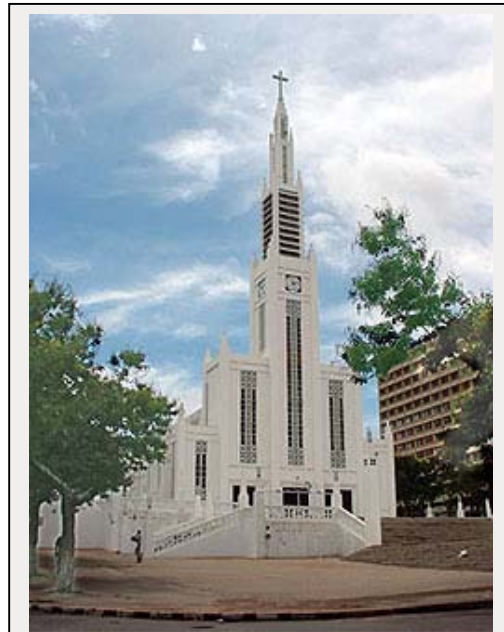
MAPUTO

Mosambikin pääkaupunki, Intian valtameren tärkein satamakaupunki ja Afrikan liike-elämän vilkkaimpia keskuksia (asukasluku 5 739 000). Tärkeimmät elinkeinot ovat turismin ja vientiteollisuuden lisäksi korkealaatuisten puuvillavaatteiden, kromin, kopran ja synteettisen mahongin tuotanto, tietyt halvan työvoiman perässä lähelle Pavunvartta siirtyneet avaruusteollisuuden alihankkijat ja lukuisat virtuaaliset hikipajat, jotka tarjoavat teleavustettua työtä köyhille bantunuorille.

NÄHTÄVYYKSIÄ MAPUTOSSA

Praca de Independencia. Kaupungin suurella pääaukiolla sijaitsevat *Nossa Senhora de Conceicao*, art deco –tyylinen katolinen katedraali (1944), uusklassinen kaupungintalo ja ranskalais-mosambikilainen kulttuurikeskus, erinomainen esimerkki siirtomaa-ajan arkkitehtuurista. Keskuksessa sijaitseva siirtomaa-ajan museo on tällä hetkellä suljettu remontin vuoksi.

Maputon luonnonhistoriallinen museo. Rakennettu 1883, nähtävyys jo pelkästään arkkitehtonisesti. Sisältä uudistettu moneen otteeseen ja varustettu kymmenen vuotta sitten uusimmalla virtuaalitekniikalla. Kiintoisia näyttelykohteita virtuaaliesitykset elefantin sikiönkehityksestä, Mosambikin tuhansista hyönteislajeista ja sukupuuttoon kuolleista Afrikan suurpedoista. Vaihtuvana näyttelynä nyt Zambezi-spesiaali, jossa käydään läpi suuren joen koko biosfääri. Museossa on myös maailman suurin haikokoelma.

Nossa Senhora de Conceicao

Museum of Natural History

Kansallinen taidegalleria (*1233 Avenida Ho Tsi Minh*). Puutaidetta ja maalauksia Mosambikin itsenäisyyden ajalta.

Jardim Tunguru, Thomas Honneyn suunnittelema englantilainen puutarha aivan Avenida Samora Machelin takana. Käypalmujen katveessa on hyvä hengähtää päivän paahteelta. Puistossa on myös Mosambikin ensimmäisen presidentin patsas.

Fortaleza, portugalilaisten siirtomaa-aikainen linnake, jonka antiikkiset tykit osoittavat yhä merelle. Linnan sisällä on tällä hetkellä kuningas Ngungunyanaa ja Gaza-valtakuntaa käsittelevä pienoisenäyttely.

RANNAT

Costa do Sol. Maputon yleinen uimaranta on hyvin suosittu, mutta ei aina hyvin hoidettu. Kaupustelijat ovat jatkuva riesa. Aurinkopetien vuokrat ovat 5-10 € / päivä.

Praia de Macaneta. Voimakas aallokko, erinomainen surffausranta. Pääsy lautalla Maputosta tai omalla autolla Marracuenen kautta.

Ponta do Ouro. 117 km Maputosta pohjoiseen. Kuuluisa lomakeskus, suunnattoman laaja hiekkaranta ja virkitysalue, jolla on lukemattomia pieniä hotelleja ja baareja. Öisin rannalla järjestetään usein suuria transpop- ja indushaman –bileitä, joissa afrikkalaiset rytmit yhdistyvät saumattomasti konemusiikkiin.

Ponta Malongane. Rauhallinen uimaranta, jonka turkoosi meri ja valkoinen hiekka houkuttavat erityisesti perheitä. Kalastusmahdollisuus.

Inhaca Island. 34 km Maputosta merelle. Siirtomaa-aikaisia raunioita, eksoottista kasvillisuutta, salapoukamia, koralliriuttoja, satoja lintulajeja, biologinen tutkimusasema sekä kalliita merellisiä ravintoloita ja boutiqueita. Lautta Inhacaan lähtee tunnin välein Avenida Samora Machelin päästä (*Porto de Pesca*).

OSTOKSET

Mercado Xipamanine (*Rua dos Imaos Roby*). Perinteisiä pellava- ja puuvillavaatteita eli *capulanoja*, taikajuomia, yrtilääkkeitä (*curandeiros*).

Mercado Central (*Avenida 25 de Setembro*). Markkinat tiistai- ja torstai-aamuisin. Mitä tahansa voi löytää markkinoilta: Mereneläviä, vihanneksia, hedelmiä, lihaa, eläinten osia, käsitöitä, vaatteita, koruja, maalauksia, väärennettyjä merkkituotteita, lisensoimattomia nanohoitoja, kierrätettyä dataa. Paras paikka ostaa cashew-pähkinöitä ja koripunoksia.

Saigo Shopping Center (*Hilton Tower, Praca Vasco da Gama*). Japanilais-amerikkalainen ostoskeskus, jossa on paljon pieniä merkkipaikkoja. Suurista vaatemerkeistä edustettuina ovat Clairborne, Cleopatra, Gianfranco Jones, Madonna, Margo Tangi, La Luna ja Eros Flynn. Saigossa on myös iso Mikuran biotuotekauppa, Seven-Eleven, Eagle partio- ja urheilukeskus, pihvikahvila Staks ja Astro Chicken –pikaruokala.

Mercado Julius Nyerere (*Julius Nyerere Building*). Paikallisia merkkejä ja halpatuontia edustava tavaratalo. Halvempi kuin Sogo ja paremmat valikoimat. Kotiinkuljetus.

RAVINTOLAT JA VIIHDE

Restaurante Escoriao (*Avenida Kyle Porters*). Erittäin suosittu korkean tason ravintola. Intiimi, rauhallinen tunnelma, yli 200 mosambikilais-portugalilaista ruokalajia ja mittava viinilista. Pöytävaraus välttämätön.

Vasco da Gama (*Hilton Tower, Praca Vasco da Gama*). Euroafrikkalais-intialainen suuri ravintola. Häikäisevät näköalat. Yli 1200 paikkaa, iltaisin myös teatteri-esityksiä. Hilton Towerissa on myös paljon pieniä kansainvälisiä ravintoloita, joissa käyvät lähinnä turistit ja liikematkailijat.

Fiera Popular (*Avenida 25. de Setembro*). Virtuaaliluolia, rentoja baareja ja halpoja kuppiloita, joissa Maputon etniset maut pääsevät todella oikeuksiinsa. Illallinen täällä ei rasita lompakkoa, vain ruoansulatusta!

Art Bar (*Rua de Bagamoyo*) sijaitsee Maputon entisellä punaisten lyhtyjen vyöhykkeellä. Vanhan sataman makasiineihin on viimeisten viidenkymmenen vuoden aikana saneerattu lukuisia sielukkaita klubeja. Eleganssia ja rappiota yhdessä paketissa.

Ruoka

Mosambikin keittiö on yhdistelmä portugalia ja kaukoitää. Paikallisia erikoisuuksia ovat *Galinha piri-piri* (mausteista kanaa), *Matapas* (maniokinlehtimuhennos), *Bacalhau* (kuivattu turska), Zambezin kana, Delagoa Bayn äyriäiset ja grillatut jättikatkaravut piri-piri –kastikkeessa. Köyhien perusruoka on *wusa*, tikkuinen maissipuuro. Viranomaiset ovat yrittäneet estää tiettyjä korkean tason ravintoloita tarjoamasta uhanalaisista eläimistä tehtyjä erikoisia ruokalaleja, mutta salametsästys on yhä vakava ongelma. Paikallista halpatuotantoa olevat nanotahnat ovat etenkin nuorten suosiossa.

TURVALLISUUS

Polícia da República de Moçambique (PRM)

Korruptiostaan tunnettu Mosambikin poliisi on viime aikoina nostanut profiiliaan kalliilla kampanjoilla. Palkka on kuitenkin pieni ja vaarat suuret, joten monet poliisit hankkivat laittomia lisätuloja. Poliisilla ei ole oikeutta kantaa tappavia tuliaseita. Poliisin varusteisiin kuuluvat sen sijaan piiskapamput, sähkötaintuttimet, kaasut ja sotkeuttimet.

Guarda Nacional Republicana (GNR)

UNENAMO:n puolisotilaallinen turvallisuuselin. Joukkojenhallintaan erikoistunut kovaotteinen santarmilaitos on tunnettu horjumattomasta uskollisuudestaan presidentti Apollon Diazille. Sitä on etenkin vaalien alla syytetty opposition vakoilemisesta ja poliittisesta väkivallasta.

